

[Brøndsted]

pladser. Man ved udmærket i det daglige, hvor grænsen går mellem det, der er oplysninger og viden, der skal bringes frem i debatten, og det, der vil skade sagen, hvis tingene kommer frem. Jeg tror, vi må se i øjnene, at det vil være helt ugørligt – også på baggrund af de punkter, forslagsstillerne har stillet op her i B 31 – det vil være helt umuligt at give nogle regler, der vil være alment gyldige for de mange forskellige situationer, man vil komme i.

Jeg mener, der er en meget udbredt loyalitetsfølelse, både over for arbejdspladsen, over for de arbejdsopgaver, man har, og over for de medarbejdere, man er sammen med. Hvis man ikke har den loyalitetsfølelse, vil man hænge sine medarbejdere ud, og det samme vil gælde for den ledelse, man har, det være sig en politisk eller en ansat ledelse. Man vil gøre arbejdet umuligt, hvis man ikke kender den rigtige linjedragning mellem, hvad der er ytringsbrugeligt, og hvad der må holdes tilbage.

Justitsministeren har peget på det naturlige i, at det må være i de faglige organisationer, det må være i samarbejdsudvalgene, det må være på arbejdspladsen, man skal tage problemet op, når det er der, og prøve på – alt efter de arbejdsvilkår, der er på arbejdspladsen – at finde linjedragningen, hvis der er problemer.

Der ligger en hel masse meget spændende materiale om problemstillingen, og vi vil da være med til at få den belyst, men vi tror ikke, det er ønskeligt eller gørligt at fastsætte nogle meget stramme regler. Det kunne føre til, at det blev vanskeligere for offentligt ansatte at tage del i debatten fremfor lettere.

Margrete Auken (SF):

Der er åbenbart almindelig enighed om – måske lige bortset fra den sidste taler – at problemet har meget stor betydning, eller at de offentligt ansattes ytringsret, kunne jeg også have lyst til at kalde det en gang imellem, betyder meget for, at den demokratiske debat kommer til at foregå rigtigt. Det må ses på baggrund af, at vi har et meget vanskeligt opfatteligt, for ikke at sige vanskeligt gennemskueligt, samfund, hvor det bliver vanskeligere og vanskeligere for almindelige mennesker, hvortil jeg henregner politikere, at forvalte deres demokratiske ansvar.

Her vil jeg godt lige sparke ind, at det er netop for at sikre den politiske beslutningsproces, vi beder om en ytringsfrihed. Hvis vi ikke har den ytringsfrihed, bliver den politiske beslutningsproces nemlig alt for ukvalificeret, og så bliver det kun dem, der sidder tæt på administration osv., der får adgang til oplysningerne. Det skal jeg vende tilbage til om lidt.

Det er vigtigt, at vores eksperter i samfundet snakker op i tide, og jeg mener bestemt ikke, at det skal være deres chefer, der afgør, hvornår det er utide. Her kommer vi til det. Jeg synes, der er et kolossalt misforhold mellem den næsten festtaleagtige stemning, der har været her, i hvert fald for et par taleres vedkommende, og så de faktiske forhold. Jeg forstår, at hr. Brøndsted, som jo har kendskab til en række venstrekommuner, dog beherskede sin begejstring en lille smule over, hvor godt det var med de offentligt ansattes ytringsfrihed. Kommer sandheden frem, ved vi jo udmærket godt, at i amter og kommuner er det næsten umuligt at komme til at udtale sig, i hvert fald hvis det på nogen måde kan opfattes som en kritik af den forvaltning, man er ansat i. Der findes faktisk regler. Jeg mener i øvrigt, det er noget, der bør komme frem i udvalget, hvor mange generelle regler der er lavet rundt omkring i amter og kommuner og for den sags skyld også i ministerierne.

Når vi kommer til ministerierne, vil man opdage, at mange af dem næsten kan virke som en fæstning – ikke omkring ministeren – han får såmænd kniven, hvis det skal være – men omkring departementscheferne og kontorcheferne osv. Der er lukket, og det er umuligt at få dem til at udtale sig, i hvert fald på en sådan måde, at vi andre bagefter kan komme og henvise til den og den ekspert, hvis det går på tværs af, hvad der foregår på chefsplan. Jeg synes, det skal frem, og de sager, vi har haft, har jo handlet om det.

Jeg vil godt som et grelt eksempel på misforholdet tage det ministerium frem, hvor der er størst tradition for åbenhed, og hvor man har gjort meget ud af at være et åbent ministerium, nemlig miljøministeriet. Det er også vigtigt i miljøministeriet, fordi netop fejltagelser inden for miljøsagerne mange gange får uoprettelige følger. Det er ikke muligt bagefter, hvis der kommer andre politiske magthavere til, at ændre ting, hvis det faktisk